

Délvidék

Bácskai Napió
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK
mindennap délután vasár- és
ünneppal kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.
Telefonszám 300.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben házhoz hordva

egész évre — — — — 32—
fél évre — — — — 16—
negyed évre — — — — 8—

Vidékre postán küldve

egész évre — — — — 32—
fél évre — — — — 16—
negyed évre — — — — 8—

Ők akarták,

hogyan újra folyjon a vér, tomboljon a harc és testvér testvérért, ember embert öljön, ők akarták, ők utasították vissza a békét kínáló, mondhatnók azt is, békét kérő kezét.

Ők akarták és ime beteljesült, a nyugati harctéren tombol a harc, áll a küzdelem, dörög az ágyu, — de kérdjük, miért, mi célból? Nem lehetett volna elkerülni megakadályozni ezt a vérontást? Nem. Ők akarták! Az angolok arra voltak berendezkedve, hogy őket kudarc soha, semmikor sem érje. Brutálisak voltak, kegyetlenek, okosak és minden cselekedetük megindokolásra találtak erkölcsi alapot. És mikor ők erre évszázadokon át szépen berendezkedtek, spanyolokat, portugálokat, dánokat, franciákat kirabolnak, tönkreverték, négereket, burokat legázoltak, akkor egyszer jön a német és azt mondja, hogy ő is élni akar a világon, hajókat járni a tengeren, rézgyűrűket eladni a négereknek! no hát ez rettentő igazságtalanság és ezt meg kell akadályozni.

Hogyan? Hát úgy, hogy az ügyes ellenfeleket, a németeket szintén le kell gázolni. Hogy egészen biztosan sikerüljön, hát ehhez segítőtársakat kell szerezni. A lelkes lobbanékony franciák csak úgy beugrott, mint a világ-hódító terveibe beleköttyagosodott orosz, meg a mohó és szenvedésektől idegen román és Nagyszerbiáról ábrándozó szerb. No most rendben van, vélte a hosszú ujjú kereskedő, itt az ideje, fogjátok meg, verjétek le, ti vagytok a vérontók, de a nyertes, az erkölcsös, a hófehér jelszavakkal harcoló én leszek.

Nem így történt. Kissé odakukkantottak a hófehér jelszavak mögé és most valóban Anglia érdekei forognak kockán. Angol ifjak kényte-

lenek a fapipát kivenni a szájukból, hogy szó nélkül hősi halált haljanak. Az angol kormány a háború során folyton azt ígérte, hogy a győzelem biztos. Most aztán kiderül, hogy nemcsak nem biztos a győzelem, de direkt nincs is rá kilátás. Az erőszak győzelmére berendezett angol politikusok-

nak nincs szavuk a meg egyezés, a megalkuvás lehetőségére.

Ezért harcoltak eddig és ezért harcolnak tovább és ezért folyik a vér nyugaton újra, míg csak a szívére nem lehet gázolni az emberiség legnagyobb zsarnokának, a vérontónak, a kegyetlennek, Angliának!

Nagy győzelem a Sommetől délre.

Eddig 90,000 fogoly 1300 ágyu. Német siker Palesztinában.

Német jelentés. Nyugati harctér:

Tegnap a Sommetől délre és Moreuil mindkét oldalán támadtunk s kivetítettük az ellenséget erős állásai-ból. Angol és francia tartalékok nyomultak csapataink ellen, de rohamuk tüziünkben összeomlott. Kemény küzdelem után elfoglaltuk a Somme és a Luce patak között Hamelt, valamint a Villers-Bretonneuxtól északkeletre és délkeletre elterülő erdőrészeket, az Avre nyugati partján pedig Castelt és Maillyt. Az ellenség az egész arcvonalon kétségbeesett ellentállást fejtett ki, aminek következtében véres veszteségei szokatlanul súlyosak. Néhány ezer foglyot ejtettünk.

A megtörtént összehámlálás szerint a Hutier tábornok hadserege által március 21-től 28-ig ejtett foglyok száma 41,280, a zsákmányolt ágyuk száma pedig 729. Ezzel az eddigi összes zsákmány több mint 90,000 fogolyra és több mint 1300 ágyura növekedett.

Megtörtént azért, hogy a franciák laoni szállásainkat néhány nap óta állandóan lötték, Reimset tűz alá vették.

Verdun előtt az egész napon át fokozott tüzharc éjszaka is élénk maradt.

Kelet: Ukrajnában a Poltava-Konstantinograd vonalon ellenséges bandáktól puskákkal és löszekkel meg-rakott 28 francia vasuti kocsit és több mint egy millió tüzéségi lövedéket vettünk el.

A Dnjepr völgyében előrenyomuló csapataink harc után elfoglalták Jekaterinoszlovot.

Ázsiai harctér: Német csapatok török haderőkkel egyetemben angol gyalogsági és lovas-dandárokat, amelyek a Jordánon átkelve, Es-Salton át és Amman irányában nyomultak előre, több napos harcban a Jordán felé vettek vissza.

Ludendorf, első főszállásmester.

Vezérkarunk mai jelentése.

Venezsiában a Fontana Seccától délre visszautasítottuk az olaszok egy éjjeli előretörését.

Albániában is a Devoli mentén meggyújtottuk az ellenségnek biztosító-vonalaink ellen intézett vállalkozását.

A vezérkar főnöke.

Amiens elostére számítanak a franciák.

B e c s, április 6. A Züricher Post párisi híradása szerint arról számol be, hogy francia körökben attól tartanak

hogy két német hadszoport koncentrikus támadása következtében Amiens elesik.

Páris német bevonulásra gondol.

B e r l i n, április 6. Zürichből táviratozzák: Az Ostschweiz című lap egy lausanneri levelet közöl, melyből kitűnik, hogy a párisi nép a német offenzívát nem nézi olyan heroikus nyugalommal, mint azt a francia sajtó feltüntetni szeretné. A levél szerint Párist oly pánik fogta el, a mely a két első háborús hónap legrosszabb napjaira emlékeztet.

A minden reggel 7 órakor újra kezdődő bombázás örökös rémületben tartja a párisiakat, a főváros utcái napközben teljesen kihaltak és az üzletek, vendéglők és kávéházak majdnem mind zárva maradtak.

A nyagtalanságot csak növeli a cenzura szigorúsága, a mely minden harctéri hírt elnyom. A polgárság így csak sejti, hogy a közeli fronton valami borzasztó dolog történik s a tömegfantázia meg sokszorozza a rémületet. Észak felől egyre érkeznek a menekülők, Amienst már kiűrtették s a párisiak borzadva gondolnak egy új német bevonulásra.

Csak a német csapatok fele harcol.

B e c s, április 6. Hágai távirat szerint Londonból jelentik: Egy nagyállású angol tiszt nevével tartja azt a föltevést, hogy a hadműveletek most fennakadnak, amiért a német csapatokat átmenetileg feltartéztatták. Szem előtt kell tartani azt, hogy a németek az offenzívában csapataiknak csak felét vetették harcba s minden valószínűség a mellett szól, hogy ugyanakkora erővel újabb támadást fognak megismételni.

Uj rekvirálások.

Hírlapirói kötelességünk, hogy tájékoztassuk a nagyközönséget arról a kormányintézkedésről, amely kényszerűségből országsszerte bekövetkezik, de amely egyáltalán nem akar zaklatása lenni a lakosságnak, mégis nem éppen kellemes, de elkerülhetetlen feladata lesz a hatóságoknak, egy mindennél fontosabb cél: a hadsereg és az itthonlevő polgári társadalom közellátásának, élelmezésének biztosítása érdekében.

Arról van szó, hogy az eddigi hatósági intézkedéseket most egy új rekvirálás fogja követni — nagyobb eréllyel és szigorubb eszközökkel, mint az eddigieket. A hatóságok mindenesetre csak örvendőnek, ha a lakosság megértésével és önként való belátással enyhítené az elkerülhetetlen intézkedés szigorúságát.

Hazafiai bizalommal merjük is remélni, hogy ez a kívánatos megértés a nép legszélesebb rétegeiben meg fogja könnyíteni a végrehajtó hatalom nehéz feladatait.

Az új rekvirálás nem akarja megfosztani a közönséget a megéltésként fel nem ajánlott nélkülözhető készleteit foglalja le a közcéljaira. Elegethetelesség van erre azért, mert tudott dolog, a háború 4 éves tapasztalataiból hogy az új termésként mindig a tavaszi és nyáreleji hónapok voltak a legkritikusabbak a közellátás és közlelmezés tekintetében. Az idén is úgy vagyunk. Az elrejtett és feltáratlan készleteket tehát multhatatlanul számba kell venni és egyenletesen, igazságosan szétosztani a küzdő hadsereg és a lakosság közt. Ez mindenkinek egyéni és családfontartási érdeke és érdeke mindazoknak, a hozzátartozóknak, a kik még ma is a harc-tereken vannak.

Mert ne felejtjük — s ezt értse meg mindenki a legutolsó faluban is — hogy noha már két ellenségünket a békére kényszerítettük, a harc-tereken pedig soha, mint ma fényesebben nem állottunk: mindazonáltal még mindig kötelességünk a szívós kitartás, nehogy az ellenséges területeken kivívott eredményeket s az ezek nyomán közelgő általános béke áldásait itthonvaló ellanyhulással és közömbösséggel, vagy bűnös önzéssel éppen az utolsó erőfeszítés napjain, — kockára vessük...

Tegy meg tehát mindenki hazafiai kötelességét s könnyítse meg a hatóságok nehéz feladatainak teljesítését.

Péntek szombat vasárnap
Az évad kimagasló eseménye!

Jókai Mór gyönyörű cselekméi

nyü regénye filmen **Gazdag szegények.**

Előképek 4 felvonásban a **FEKETE GYÉMÁNTOK** szereplőivel a

Lifka moziban

Kedde d. u. 5 és este 8 órakor.

Változtassák meg a hivatalos órákat.

Egyes vidéki tisztviselők, akik a háború kitörése óta vannak hivatalukban, a munkával való túlterhelés következtében teljesen kimerültek s nemcsak anyagilag jutottak a legkésőbbbejött helyzetbe, hanem nagyrészt ma-hol nap teljesen munkaképtelenné is válik.

Nem is esoda az olyan emberknél, a kik közel négy éve végeznek emberfeletti munkát, a nélkül, hogy még csak gondolhatnának is a szabadságra. Ez főleg a vidéki tisztviselőkre vonatkozik.

A vidéken ugyanis a bevonult tisztviselők helyeit egyáltalán nem alkalmazzák helyettesítéssel s ezzel szemben az itthon levő tisztviselőknek nap-nap után tízszeres munkát kell végeznie.

A háború kényszerítette a vidéki tisztviselőket arra is, hogy legalább a főzélékfélét maguk termeljék s így saját erejükkel segítsenek valamelyest magukon. Erre a célra

veteményes kertet bérelnek, de itt megint az az akadály, hogy nem képesek a földet megmunkálni. A uapszamos embert a tisztviselői fizetésből kifizetni lehetetlen a tisztviselőnek pedig nincs annyi ideje, hogy maga lásson dolga után.

A bajon egyszerűen lehetne segíteni. Nem kellene hozzá anyagi áldozat, csak egy közönséges rendelet, a mellyel elrendelnék még a nyári időszámítás megkezdése előtt, hogy a hivatalos órák egyfolytában reggeli 7-től déli 1 óráig tartassanak meg minden hivatalban.

Ilyen beosztással a tisztviselő maga termelhetne egyetmást a földesekéjén s így anyagilag megizmosodnék, másrészt a szabad levegőn való foglalkozás is fölérne egy kis szabadsággal, a melyre melyre oly nagy szüksége van a szellemileg meggyötört, kimerült tisztviselőtársadalomnak.

Akasztott ember a parkban.

Tegnap este 9 óra körül a Telleki-téri parkban egy akasztott emberre bukkantak.

Az élettelen test egy fiatal fán lógott és a megrémült fölfedező többek figyelmét felhívták az esetre.

Az így összegyűlt tömegben fölismerték a hullát egy öreg kocsimosó személyében, sőt akadt olyan is, aki azt állította, hogy 8 óra körül az öreg még a közeli kores-

mában iddógált. A nevére azonban senki sem emlékezett.

Az előhívott rendőr bejelentette az esetet az ügyeletes rendőrkapitánynak, aki intézkedett, hogy a hullát a mentők az u. n. Zentai-temető hultaházába szállítsák.

Itt később megállapították, hogy az illető Tóth Mikály 60 éves kocsimosó, kinek a városban senki hozzátartozója nincs. Hogy mi vitte rá az öregtet tettenek elkövetésére — homály fedi.

A Hadsegélyező Hivatal új akciója.

A Hadsegélyező Hivatal a hazatérő foglyok gyámolítására és szeretetadományokkal való ellátására a Vörös-Kereszt által kezdet akcióval párhuzamosan mélyroható társadalmi mozgalmat indít.

A foglyok, — miat ismeretes — bizonyos ideig zárlat alatt kénytelenek maradni, az tehát a cél, hogy a hazatértek az otthonukba indulás nehéz várakozási igeje alatt is érezzék, hogy már az ország határán figyelemmel és gyöngédséggel üdvözlő őket egy hálás ország szeretete.

A Hadsegélyező Hivatal a Katonai-Orvosi szervezetét állítja e cél szolgálatába hogy szonban a gyűjtőállomások otthonait kellően szerelhessek fe: s e mellett a tényleges segítés és támogatás munkája is kezdetét vehesse: a társadalom sürgős támogatására van szükség.

A Hadsegélyező Hivatal ezért újból pénzt és szeretetadományokat kér a társadalomtól. Ruházati cikkeket, keféket, fésűket, dohányt, gyufát, hangszert, játékszert, könyveket stb., hogy az otthonokat felszerelhesse, és pénzt, hogy a szükségben szenvedőket pénzzel is segíthesse. Az akció eredményeit a Vörös-Kereszt hasonló mozgalma iránt tájékozódva oda juttatjuk, a hol azokra legnagyobb a szükség.

Tekintve, hogy a hazatérők nagy száma jogi és társadalmi támogatásra is rá lesz utalva, a Hadsegélyező Hivatal tájékoztató

és utbaigazító irodát is szervezett.

Az erre vonatkozó bővebb adatokat a hazatérők jelentkezésükre — parancsnokságuk útján kapják meg.

Pénzadományok a Hadsegélyező Hivatal főpénztára (Budapest Képviselet-ház, magastödszint) címére küldendők de irányíthatók ezek a m. kir. Postatakarékpénztárhoz is, mely esetben az utalványszelvényre rá kell írni: Hazatérő hadifoglyok részére, a Hadsegélyező Hivatal 6458 számú csekk számlája javára.

Szeretetadományok a Hadsegélyező Hivatal átvételi különítménye címére, Budapest, IV., Váci-utca 38. szám alá küldendők.

— Az állami tisztviselők újabb rendkívüli segélye. Az állami tisztviselők tavaly 500, a napidíjasok 300 korena segélyt kaptak. Mint értesülünk a kormány az idén is folyósítani fog egy összegben háborús segélyt a tisztviselőknak. Az erre vonatkozó számféjtési munkálatok a pénzügyminiszteriumbar már befejezéshez közelednek. Hír szerint a segélyt, amelynek nagysága nincs még megállapítva, de mindenesetre magasabb lesz a tavalyinál legkésőbb június elselyéig megfogják kapni a tisztviselők.

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

Cigaretttáző asszonyok.

A világháború sok viszontagságában, szomorú gyötrelmeiben elveszett a jelszó, mely szolidaritásról, takarékosaságról, szerénységről beszél. Az első csaták idején, amikor még a háború okozta dőbenet nem mulott el a szivekből, hallottunk terveket, melyek a fényűzést csökkenteni akarták, voltak nőbizottságok, melyek agitációt kezdtek célszerű és olcsó, takarékos háborús ruházatkódásra.

Am alig hajlott az első háborús ősz a télbe, feledve volt minden szép jelszó s helyette — szomoruan kell bevallanunk — a főváros és a nagy vidéki empóriumok asszonyai, sőt még a falusiak is, a ruházatkódásnak s általán minden testi fényűzésnek olyan dus fortélyait találták ki, melyek nem hogy a szomorú években nem illeszkedhetnek, de a béke idejében is azt kellett volna rájuk mondanunk, hogy szinte erőszakos pazarlás számba vehetők.

A bőr eltűnt a piacról s éppen ekkor igyekezett minden asszony minél hosszabb száru cipőt csináltatni; a szőrmének az ára nagyobb, mint az aranyé, tehát minél szélesebb, minél nemesebb, minél drágább szőrmét illesztenek nemcsak gallérra, de a kabát aljára is. Szövet nincs? Tehát a haranguljakat még bővebbre szabtatják, s általán — van hozzá bátorságunk kimondani — nagyon sok asszony úgy ruházódik, — mintha titkos ellenségünk volna s mintha ellene esküdtött volna férje vagyoni viszonyainak.

Valami különös, mániákus feltörekvése következett a fényűzésnek. Ide tartozik a nők cigaretttázása, amely a háború alatt elterjedt, mint valami csunya nagy epidémia. Ma már a társaságban nem is „sikk“, nem is „hercig“, egyenesen természetes, hogy a hölgyek cigaretttáznak. Azért cigaretttázik minden hölgy, mert az egyik kitalálta, hogy ez soványít, soványodni pedig divat; vagy azért, mert a másik is cigaretttázik — s főleg, mert cigaretttát kapni most nem lehet, tehát ezzel is bizonyítja, hogy öneki futja a titkos kezek, összeharácsozókat által árusított cigaretttára.

Cigaretttáznak, füstölnek a kávéházban. Minden negyedórán elfüstölnek drága német cigaretttát, darabonként ötven-hatvan fillér árut, füstölnek cigaretttáznak, mert a trafikokban a szegényebbek, az ügyetlenebbek, a rokkant katonák nem kapnak, kénytelenek hatalmas sorokban tülekedni, cigaretttáznak hölgyeink, mert a cigaretta olyan keresett cikk ma, mint a bőr, a szövet vagy a szőrmé.

Valódi amerikai
fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platinából, valamint arany- és platinafogak, koronák és hidak, ugyancsak szápadlás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombázások.)

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 56.

Pénzeső

hullott az Országos Izraelita Ösztöndíjgyűlés jövöltáborból a főiskolai hallgatókra. Nem valamennyire, hanem — amint az egyesület címéből is megállapítható — a zsidókra. Távol áll tőlünk, hogy e miatt gánészkodjunk. Nagyon helyesen teszik, hogy a maguk fiait és leányait támogatják, még pedig nem is olyan kis összeggel: 65 korona híján 30,000 koronával. Csak ugy eszünkbe jut ezzel kapcsolatosan valami. Ha valakinek a más vallásúak közül olyan gondolata támad, hogy alapítványt tesz és a kamatek élvezését a maga felekezetének körére korlátozza, arról nem mulasztják el a szokásos megemlékezést, hogy még a jótékonyágával is sötét reakciós éleket szolgál.

Nem is nagyon fordulnak elő ilyen korlátozások és a többi ösztöndíjak legnagyobb része olyan, amelyre mindenki egyformán pályázhatik. Hogy az alapítványt tevőknél olyan felfogás érvényesült-e, amely nem engedte a tanulás tényét más körülménnyel elhatároltatni vagy a zsidó részről kellő céltudatossággal alkalmazott riasztási módszer tette-e őket ilyen szabadelvűvé, azt persze megállapítani nem lehet; de alig csalódunk, ha úgy képzeljük, hogy az utóbbinak jelentős szerep jutott ebben.

Most már nézzük, mit jelent ez a gyakorlati megoldásnál? A zsidók receptje, amit magukkal szemben a világot sem alkalmaznának, nagyszerűen beválik. Az ösztöndíjukra csakis közülük pályázhatnak, amellyel pedig a többiekért való versenyben is résztvehetnek. Itt pedig nem elégszenek meg azzal, hogy a kéréseiket előterjesztik, hanem nagy buzgalommal utána is járnak. Senki a világon olyan jó ajánlatokat nem tud összeszerezni, mint ők. Hogy van ez? — kérdezhető valaki. Megint csak az ügyes fogás, amellyel nagyon hangoztatják, hogy ők zsidók és ezért aggódnak, akadnak pártfogók. Erre természetesen a megkörnyékezett nagyur, hogy az antiszemitizmus vádjá ellen védekeznek, beugrik és akárhány érdemes keresztény forduljon is hozzá, a zsidót veszi pártfogásába. Hátra van még a kérdésben döntő hatóság, amelynél ugyanezt a módszert alkalmazzzák és a végén nevetve gyűrnek egyik zsebükbe az izraelita ösztöndíjgyűlést, a másikba pedig az általános alapítványok pénzét. Nem lenne egek dolog előlőt kicsit gondolkozni?

— **A kiscgazdák szervezkedése.** A Gazdaszövetség a kiscgazdák és földművelők tömörítése céljából szervező gyűléseket tart az ország különböző vidékein. Kunszentmártonban husvét napján a tiszai aljárás gazdái közül ötszázan tartottak népgyűlést és ezan kimondták, hogy csatlakoznak a „Gazdaszövetség” által megindított országos szervezkedéshez. A választásoknál a kiscgazdák és földművelők a gazdaszövetségi program alapján tömörülnek. Az adójavaslatoknál a Gazdaszövetségnek a kiscgazdák érdekében benyújtott módosításai mellett foglalnak állást. Követelik az iparcikkek maximumát és rekvirálását és szétosztását. Ha ez meg nem történik, nem engedik a mezőgazdasági termékek rekvirálását sem.

NAPI HIREK.

— **Elmarad a Stefánia szövettség előkészítő értekezlete.** Dr. Barta Antal tiszti főorvos már többszáz meghívót küldött szét a Stefánia szövettség vasárnapi előkészítő értekezletére. A főispán budapesti útja miatt nem lehetne jelen az értekezleten és így nem is tartják meg vasárnap. Miután azonban az anya- és csecsemővédelem fontos ügye már nem tűrhet halasztást, az előkészítő értekezlet jövő vasárnap, 14-én, délelőtt 11 órakor fog megtartatni.

— **A király képviselője egy magyarországi szobor leleplezésén.** Karánsebesről jelentik, hogy a város közönsége szobrot emelt néhai Erzsébet királyasszonynak és a szobor leleplezésére meghívta IV. Károly királyt is. A király a szoborleleplezési ünnepségen, amely május 6-ra tűztek ki, Albrecht királyi herceggel, Frigyes kir. herceg fiával fogja magát képviseltetni.

— **Felülvizsgálják a vasutasokat.** A jövő héten repülőbizottság felülvizsgálja a szabadkai üzletvezetőség területén felmentett vasutasokat. Azokat, akiket nőikkel helyettesíteni lehet, behívják katonai szolgálatra. Az eddigi ilyen felülvizsgálatok nem voltak eredményesek. Kiderült, hogy a mávnál személyzethiány van.

— **Pünkösdkor befejezik a tanítást.** Ma megérkezett Szabadkára a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete, amely az idei tanévnek pünkösdre leendő befejezését rendeli el. A rendeletet még csak a főgimnázium kapta meg, de a tanév bezárása egyöntetű lesz az összes középiskolákban.

— **Dáridók alkonya.** Milliók a harctereken, más milliók görnyesztő munkában — a kevés ezerek fényezésben, jómódban, esztelen mulatozásban. Rongyosak és éhesek tűrő és gerinces seregi mohó és puhány naplopókkal szemben. Ezt mindenki érzi, akiben izlés és önmérséklés van, aki tudja, hogy nemcsak a születés, de a vagyon is kötelez... Ezt a végtelenül bántó disszonanciát a németek már megéreztek. És egymásután jön a hír, hogy a legelölkelőbb, fényűző, drága vendéglőket sorra becsukja a hatalom, mert a német kormány szerint ma nincs ideje a dáridónak. Olvassuk a hiradást és elgondolkozunk azon, milyen messze vagyunk Geomániától és mennyire nincs bennünk polgári bátorság. Mert ha volna, nálunk se dözsölhetnének pöffeszkedő — sértőn saját külön pénzdemokratáink.

— **A mezőgazdasági szabadságolások elintézése.** Miután a katonai egyének hozzátartozóinak mezőgazdasági szabadságolásra vonatkozó kéréseit a hadügyminiszteriumban rengeteg módon felszaporodták, a miniszterium a honvédelmi miniszteriummal egyetértésben nyilvánosságra hozza, hogy a kérévényeknek a hadügyminiszteriumhoz való benyújtása teljesen céltalan, mivel a miniszterium azokat véleményezés végett ugysis visszaküldi az illető pótestek parancsnokságához, ahová benyújtani kellett volna. Teljesen céltalan továbbá a hadrakelt sereghez tartozó egyének szabadságolását

kérni, mert ezeket a kérévényeket viszont az illetékes tábori parancsnoksághoz továbbítják. A katonai hatóságok különben utasítást kaptak, hogy a mezőgazdasági szabadságolásokra vonatkozó kihallgatások során szóbelileg előterjesztett kérélmek elintézésében a legmesszebbmenő méltányosságot tanusítsák.

— **Az egyház és kultúráért.** A kormány által nemrégiben közzétett adatok szerint a magyar katolikus egyház a főpapok és szerzetesrendek által alapított iskolák által a köznevelődés emelésére eddig 66 millió 809.792 koronát tett le és fentartásukra 14,116.744 koronát áldoz évenként. A statisztika szerint a középiskolákban fekszik 33,262,557 K. két jogakadémia alapítási költsége 400.000 K., 31 hittudományi főiskola alapítási költsége 8,100.000 K., felső leányiskolák alapítási költsége 577.235 K. 42 tanítónépző alapítási költsége 5,040.000 korona, polgári iskolák alapítási költsége 10,440.000 K., népiskolák kegyuri költsége 14,000.000 K., összesen: 66,809.792 K. A fenntartási összeg évenként a következő összeget emészt fel: a középiskoláknál 6,227.044 K., 2 jogakadémiánál 200.000 K., 31 hittudományi főiskolánál a szemináriumokkal 1,550.000 K. 42 tanítóképzőnél 1,260.000 K. a polgári iskoláknál 2,610.000 K. a népiskoláknál 2,100.000 K., összesen 14,116.744 korona. Ide megy tehát az a sok irigylet egyházi vagyon

— **Az Omge nj elnöksége.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya Zselénszki Róbert gróf elnöklésével ülést tartott, melyen az ottágu jelölő bizottság megtette indítványát az egyesület megüresedett elnöki székének betöltéséről. A bizottság jelölése alapján az igazoló választmány úgy döntött, hogy az április 28-iki rendkívüli közgyűlésnek a következők megválasztását fogja javasolni: elnök Zselénszki Róbert gróf, I. alelnök Osztróuczky Miklós, II. alelnök Somssich László gróf, III. alelnök Mezey Gyula. A jelöltek névsorából tehát az eredeti tervtől eltérőleg Dessewffy Emil gróf neve kimaradt. Bujanovich Sándor halála után megindult választási mozgalom során Zselénszky gróftól jelölték elnöknek és Dessewffy Emil és Somssich László grófként alelnököknek. A gazdák körében azonban a jelölés hírére erős mozgalom indult meg Dessewffy ellen. A hangulat annyira Dessewffy ellenes lett, hogy a jelölő bizottság is jobbnak látta elejteni a gróf jelölését, mert nem akarták egy biztos bukásnak kiténni.

— **Meglőtt tolvaj.** Zentáról írják: Tomasev Vász és Rankov Rankó csókai katonaszökevények Polacek vaskereskedőtől forgópisztolyt és töltényeket beszerezve, lopásra adták fejüket. Tudomására jött a dolog a csókai csendőrségnek, mire megindult a nyomozás. Tomasev valahogyan észrevette, hogy keresi a csendőrség s elakart illanni, de nem volt szerencséje, mert a csendőrség a hátában — mivel nem akart megállni — rálőtt s a golyó a lábát furta keresztül. Társával együtt elfogták s lakásukon a lopott holmikból 7 lóra való szerszámot, 6 sonkát, 4 oldal szalonnát, 14 tyukot, 3 kacsát, szep-

pant s egyéb apróságot talált. Elfogták az orgazdát is Popov Bránkóné személyében, akinél 1774 koronát találtak. Mindhármát átadták a járásbírósnak.

— **Művészi klasszikus tánkoncert.** Hilde Schlager Szabadkán. A klasszikus tánckultusz óriási népszerűségét jellemzi, hogy a kontinens leghíresebb táncművészeit körutjukon valósággal ünneplik, a közönség művészi gyönyörűségét találja fel a klasszikus tánckoncertekben. A legnagyobb zeneszerzők, így Liszt, Chopin, Mendelsohn, Rubinstein, Strausz stb. örökbeesü művei kelnek életre egy-egy táncjelenetben s a mimikai művészet elragadó szépségét nyújtja a művésznő táncában. Nagy áldozatok árán hozza le kedden a Korzó Mozi Hilde Schlager híres berlini klasszikus táncosnőt egy egész estét betöltő tánckoncert megtartására, aki személyes felléptével, bizonyára ezen az estén is, a tánc híveinek, művészi értékelőnek igaz gyönyörűséget fog szerezni. Hilde Schlager mindenütt a nagy sikerek kísérik s a máris megnyilvánult nagy érdeklődésre való tekintettel a jegyek árusítását megkezdte a Korzó Mozi pénztára. Jegyek 6, 4 és 3 koronáért kaphatók.

— **Meghaltak:** Zsidárovics Bódog 3 éves, Szendi Györgyné Petrucz Julianna 54 éves, Filip Jolán 5 éves, Sábics Péter 3 éves, Virág Kálmáné Urmös Mária 27 éves.

— **Házasságot kötöttek az elmult héten.** Boldizsár Gyula Horváth Teréziával, Fehérvári József Engi Eszterrel, Horváth Mihály Birkás Agnessel, Czibula Mihály Palák Máriaival, Eke Anórás Pálfi Máriaival.

Színház.

Színházi műsor:

Szombaton délután ifjúsági előadásul „Rip Van Winkle” regényes nagyoperett.

Szombaton este B. bérletben harmadszor „Oh Teréz” nagyoperett.

Vasárnap délután olesó helyárrakkal „Az aranypók” vigóperett. Vasárnap este bérletiszünetben Révész Ilonkával a címszerepben „Gyerekkasszony” énekes népszínmű.

Hétfőn A. bérletben itt először „A varsói citadella a Magyar Színház nagysikerű színjátéka.

Kedden B. bérletben másodsor „A varsói citadella” színjáték.

Szerdán új bérlet kezdete A. bérletben „Legénybucsu” nagyoperett.

Csütörtökön B. bérletben „Stambul rózsája” nagyoperett.

Pénteken A. bérletben itt először „Vandergold kisasszony” operett.

Szombaton délután ifjúsági előadásul „A képzelt beteg” vigjáték.

Szombaton este B. bérletben másodsor „Vandergold kisasszony” operett.

Szerkesztő:

BERKES MÁRK.

Nyomatott a kindótulajdonos, Sze Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezett könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. sz. sz.

